

**Protokół z 46. uroczystej sesji
Rady Miasta Torunia
z 28 grudnia 2017 roku**

46. uroczysta sesja Rady Miasta Torunia odbyła się 28 grudnia 2017 roku w Dworze Artusa w Toruniu.

p. M. Czyżniewski - wszedł na scenę i wydał komendę: do hejnału.

Hejnalista Łukasz Ignac 2 x odegrał hejnał miasta.

Po hejnale.

p. M. Czyżniewski - wydał komendę: - „Poczet - proszę o wprowadzenie Chorągwi Miasta”.

Poczet wszedł na salę i ustawił się na wcześniej wskazanym miejscu.

p. M. Czyżniewski – przypomniał, że na pamiątkę nadania praw miejskich - Statut Gminy Miasta Toruń zobowiązuje Radę Miasta do przeprowadzenia sesji w dniu najbliższym do 28 grudnia. Czyniąc zadość wymogom Statutu i tradycji otworzył uroczystą sesję Rady Miasta Torunia zorganizowaną w związku z 784. rocznicą nadania praw miejskich miastu. Toruń założony został w 1233r. na mocy dokumentu lokacyjnego wielkiego mistrza zakonu krzyżackiego Hermanna von Salza i preceptora Hermanna von Balka.

W imieniu swoim, a także pana Michała Zaleskiego – Prezydenta Miasta Torunia powitał gości uroczystości.

Zaproponował, aby powitanie oklaskami było jednoczesne dla wszystkich, po zakończeniu prezentacji.

Serdecznie powitał:

parlamentarzystów ziemi toruńskiej:

poseł Iwonę Michałek,

posłów: Jana Krzysztofa Ardanowskiego i Pawła Szramkę,

Piotra Całbeckiego - Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz z członkami Zarządu Województwa,

Ryszarda Bobera – Przewodniczącego Sejmiku Województwa wraz z radnymi,

Józefa Ramlaa – Wicewojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

Honorowych Obywateli Miasta Torunia:

Ekscelencję Księdza Biskupa Andrzeja Suskiego – Biskupa Seniora Diecezji Toruńskiej oraz pana profesora Antoniego Stawikowskiego, dra J. Wieczorka i prof. J. Hanasza.

Konsulów Honorowych Republik:

Peru – dr. Stanisława Rakowicza,

Słowenii – Jana Walczaka,

Finlandii – Tadeusza Pajaka,

Mołdawii – Jana Mrozowskiego.

Magnificencje Rektorów Toruńskich Uczelni Wyższych:

prof. Andrzeja Tretyna - Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika,

prof. Marka Jacka Stankiewicza – Rektora Wyższej Szkoły Bankowej,

Przedstawiciele wszystkich służb mundurowych :

Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej – starszego brygadiera Janusza Halaka,
Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej – starszego brygadiera Kazimierza Stafieja,
Komendanta Miejskiego Policji – inspektora Macieja Lewandowskiego,
Zastępcę Komendanta Centrum Szkolenia Artylerii i Uzbrojenia – podpułkownika Remigiusza Zielińskiego,
Dyrektora Aresztu Śledczego – podpułkownika Tomasza Sitkiewicza,

Powitał byłych prezydentów Torunia wraz z członkami zarządów miasta, z sekretarzami i skarbnikami, przewodniczącymi rady i radnymi minionych kadencji.
Przedstawiciele toruńskiego duchowieństwa, członków Rady Prezydenckiej.
Przedstawiciele biznesu, sztuki, kultury i sportu.

Szczególnie gorąco powitał profesora Stanisława Dembińskiego wyróżnionego medalem „Za zasługi dla miasta Torunia” na wstędze, oraz bliskich i gości profesora,

Powitał radnych miasta Torunia,
przewodniczących rad okręgów,
dyrektorów i prezesów gminnych jednostek organizacyjnych,
dziennikarzy, przedstawiciele lokalnych mediów
oraz wszystkich, którzy swoją obecnością zaszczytili uroczystość.

Wręczenie Honorowego Wyróżnienia Miasta Torunia Medalu „Za zasługi dla Miasta Torunia” na wstędze profesorowi Stanisławowi Dembińskiemu:

p. M. Czyżniewski – Rada Miasta Torunia w bieżącym roku podjęła uchwałę o nadaniu honorowego wyróżnienia - Medalu „Za zasługi dla miasta Torunia” Profesorowi Stanisławowi Dembińskiemu.

W dniu, w którym przywołujemy rodowód, akt założycielski i całe dzieje Torunia, z uznaniem konstatujemy, że niekiedy warto urodzić się w Poznaniu, aby położyć wielkie zasługi dla kopernikańskiego miasta. Tę pozornie paradoksalną tezę odnosimy oczywiście do gościa honorowego naszej sesji: pana prof. dr. hab. Stanisława Dembińskiego.

Człowiek, któremu chcemy dziś nadać medal „Za Zasługi dla Miasta Torunia” na wstędze, pochodzi bowiem wprost z Poznania. Ze swojej wielkopolskiej rodziny wywiódł dobre wychowanie i kanon wartości, który w każdym zakątku Polski budzi naturalne uznanie. Jest w tym udział ojca pana profesora (Stefana) w trzecim powstaniu śląskim, jego świetne wykształcenie prawnicze, powołanie do Mieszanego Trybunału Rozjemczego Polsko-Niemieckiego, szczęśliwe przeżycie wojny, a w końcu udział w tworzeniu Wydziału Prawno-Ekonomicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Nie każdy takie rodzinne dziedzictwo potrafi wykorzystać. Ta sztuka profesorowi Dembińskiemu jednak się udała. Przyszły rektor toruńskiej wszechnicy ukończył zatem Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika. Później podjął studia: najpierw na Wydziale Łączności Politechniki Gdańskiej, a potem w Collegium Physicum UMK. Na ostatnim roku studiów został zastępcą asystenta w Katedrze Fizyki Teoretycznej. Zresztą z Instytutem Fizyki UMK związany był przez całe życie zawodowe, aż do przejścia na emeryturę w 2005 r. W latach 1972–1975 był zastępcą dyrektora Instytutu.

Tak więc oddając honory profesorowi Dembińskiemu, przywołujemy wpierw jego pozycję jako cenionego nauczyciela akademickiego i wytrawnego naukowca: znawcę fizyki teoretycznej, zwłaszcza teorii magnetyzmu, teorii laserów i optyki kwantowej.

Następnie powołujemy się na służbę nauce oraz obywatelskie powinności pana profesora. Wszystko bowiem w jego życiu zmieniło się w poniedziałek 27 kwietnia 1981 r., a więc osiem miesięcy po przełomowym polskim sierpniu '80. Wówczas w Auli Uniwersytetu Mikołaja Kopernika zebrało się kilkaset osób, w tym ponad 400 elektorów, którzy mieli wybrać nowego rektora. Zgłoszona przez Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii oraz Wydział Humanistyczny kandydatura prof. Dembińskiego zyskała akceptację aż 86% głosujących elektorów. Potem rozpoczął się ciąg zdarzeń, które dla ich świadków były mentalnym i społecznym wstrząsem, a tak naprawdę były oznaką przywracania normalności, a więc dbania o najwyższy poziom nauki uniwersyteckiej w Toruniu oraz godność naukowców i studentów.

Przejmująca była mowa inauguracyjna rektora Dembińskiego z przestrogą władz państwowych, by nie doprowadzały do kryzysu ekonomicznego w kraju. Podobnie było z październikowym nabożeństwem w 1981 r. w toruńskim kościele ojców jezuitów, w którym oficjalnie wziął udział rektor i senat (i był to w Toruniu pierwszy taki przypadek od ponad 30 lat). Ważny okazał się również udział rektora Dembińskiego w powołaniu niezależnej od resortu Konferencji Rektorów Szkół Wyższych, a także podtrzymanie starań swojego poprzednika o powołanie samorządu studenckiego. Wyzwaniem okazał się również listopadowy protest i okupacja budynków uniwersyteckich, w których wzięło udział 60% studentów.

Rzeczą niebywałą była obecność profesora Dembińskiego wśród strajkujących. Rektor udostępnił im telefon, telefaks i powielacz, a reprezentanci strajkujących byli zapraszani na posiedzenia senatu.

Wielkość swojego charakteru i charyzmat przywódcy bliskiego ludziom rektor okazał w pierwszych dniach i miesiącach stanu wojennego: zabiegał o uwolnienie internowanych studentów i pracowników Uniwersytetu, odwiedzał ich rodziny, domagał się uwolnienia osób więzionych po pamiętnej interwencji ZOMO przy kościele akademickim w maju 1982 r., a potem uczestniczył jako obserwator i niemy świadek w procesach aresztowanych. 4 sierpnia tego roku rektor został odwołany.

Po zakończeniu obrad Okrągłego Stołu, a więc po siedmiu latach, znalazł się jako wielki toruński autorytet wśród kandydatów do odnowionego Senatu Rzeczypospolitej. W czerwcowych wyborach 1989 r. uzyskał ponad 60% głosów. Przewodniczył senackiej Komisji Spraw Zagranicznych i dziś należy uznawać profesora także jako współtwórcę polskiej niezależnej polityki zagranicznej oraz polskiej racji stanu. Z wielkiej polityki odszedł, uznając, że w wolnej Polsce powinni się nią zajmować ludzie przygotowani do tego zawodowo, naukowo i społecznie.

Jak dziś patrzymy na ten życiorys? Otóż wskazujemy na obywatela Torunia, który uosabia mądrość, rzetelność naukową, odpowiedzialność za losy najważniejszej instytucji naszego miasta, ale także cywilną odwagę i solidarność ze wspólnotą uniwersytecką. W środowisku Uniwersytetu Mikołaja Kopernika tak odbierano profesora Dembińskiego w burzliwych latach osiemdziesiątych i tak odbieramy go także obecnie. Mówię o tym wprost i szczerze, bo z racji pełnionych obowiązków mam okazję i zaszczyt współpracować bardzo blisko z trzema rektorskimi następcami pana profesora, a także z wieloma dziekanami, profesorami czy studentami Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. W tej sprawie mam się więc za świadka wiarygodnego. Chcę więc zapewnić zarówno pana profesora, Wysoką Radę, jak i wszystkich Państwa, że o rektorze Stanisławie Dembińskim w tym gronie mówi się wyłącznie, jak o człowieku, który ocalił dobre imię Uniwersytetu i zobowiązania wypływające z tradycji

kopernikańskiej. W ten sposób ocalił również pozytywny wizerunek Torunia, bo w czasach pogardy i zła ukazał walory nieskrępowanej nauki i przywrócił nam poczucie przyzwoitości.

Szanowni Państwo!

Biorąc powyższe pod uwagę, Rada Miasta Torunia uznała tę postawę za rzeczywiste zasługi dla miasta Torunia i 7 września 2017r. podjęła uchwałę nr 637/2017 o nadaniu Panu Profesorowi Stanisławowi Dembińskiemu medalu „Za Zasługi dla Miasta Torunia” na wstędze. Jest to zaszczytne wyróżnienie, przyznawane osobom fizycznym i prawnym lub organizacjom, które wybitnie przyczyniły się do rozwoju miasta, przysporzyły mu dobrego imienia i chwały bądź zasłużyły się mieszkańcom Torunia. Nadanie odznaczenia skutkuje otrzymaniem medalu, odznaki i uchwały o nadaniu wyróżnienia. Zostaje również potwierdzone wpisem do Księgi Honorowych Wyróżnień Miasta Torunia.

Nadawany medal jest wyrazem czci i uznania okazywanym profesorowi Stanisławowi Dembińskiemu przez samorząd naszego miasta i całą wspólnotę jego mieszkańców. Za trwałe dobro Torunia uznajemy bowiem:

- aktywną i twórczą pracę naukową i badawczą pana profesora,
- godne pełnienie przez niego funkcji pierwszego wybranego w demokratycznych wyborach rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika,
- zabieganie o autonomię toruńskiego uniwersytetu i szkolnictwa wyższego w Polsce,
- wspieranie niezależności środowiska studenckiego,
- oraz zdobycie rangi autorytetu wśród naukowców, studentów i mieszkańców Torunia.

Jest to zgodne z historyczną, łacińską sentencją umieszczoną na płacie Chorągwi Miasta Torunia: „Durabo” („Przetrwam”), a także z oficjalną dewizą Uniwersytetu Mikołaja Kopernika: „Veritas in omnibus quaerendaest” („We wszystkim szukać prawdy”).

p. M. Czyżniewski – zaprosił na scenę Kapitułę Honorowych Wyróżnień Miasta Torunia oraz Pana Profesora Stanisława Dembińskiego.

p. M. Czyżniewski – poprosił profesora o zabranie głosu.

profesor S. Dembiński – podziękował Radzie Miasta Torunia za uhonorowanie go tak wysokim wyróżnieniem. Przypomniał okoliczności, w jakich został wybrany na rektora UMK oraz sytuację polityczną, w której przyszło mu sprawować tę funkcję. Środowisko akademickie zachowało się wówczas w sposób godny i odpowiedzialny, co pozwoliło na przejście tamtego okresu ze stosunkowo małymi represjami ze strony władz stanu wojennego. Podkreślił, że to jest zasługa pracowników i studentów z NZS – u. Przypomniał, także, że o swojej działalności w Komitecie Obywatelskim, z którego został wybrany na senatora I kadencji w latach 1989-91. W Senacie RP przewodniczył Komisji Spraw Zagranicznych.

p. M. Czyżniewski – zaprosił Prezydenta Miasta Torunia Michała Zaleskiego do złożenia gratulacji profesorowi.

p. M. Czyżniewski – zaprosił prezydenta do wspólnego zdjęcia z profesorem.

p. M. Czyżniewski – podziękował serdecznie profesorowi i Kapitułę Honorowych Wyróżnień Miasta Torunia. Poprosił prezydenta o wygłoszenie okolicznościowego wystąpienia.

p. M. Zaleski – Czcigodny Panie Profesorze, Panie Przewodniczący, Wysoka Rado,

Dostojni Goście uroczystej sesji Rady Miasta!

Samorząd Torunia honoruje dziś człowieka, który stał się symbolem oddania najważniejszej instytucji naukowej naszego miasta. Pan profesor Stanisław Dembiński w czasach wielkich

napięć społecznych ocalił jej godność i określił najlepsze wzorce bycia naukowcem i rektorem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Czas swojego życia oddał również służbie parlamentarnej. To wszystko uznajemy za zasługi dla miasta Torunia.

Pana Profesora uprzejmie proszę o przyjęcie serdecznych gratulacji i słów najwyższego uznania. Okazujemy je dziś Panu Profesorowi w dniu, w którym przywołujemy akt założycielski i całe dziedzictwo Torunia. I właśnie w tym kontekście zasługi Pana Profesora dla kopernikańskiego miasta nabierają cech trwałych.

Przyjmujemy to z podziwem i wdzięcznością. Bo każdy z nas wraz z całą społecznością torunian może patrzeć na współczesny Toruń z nieskrywaną dumą. W zakresie spraw fundamentalnych dla rozwoju nauki i ochrony praw ludzkich zawdzięczamy to właśnie Panu Profesorowi.

Prezydent podszedł do profesora S. Dembińskiego. Wręczył list gratulacyjny, kwiaty, przekazał życzenia i okolicznościowy upominek.

Szanowni Państwo!

W najbliższą niedzielę pożegnamy rok w mieście, które jest wspólnym domem dla ponad 192 tys. mieszkańców: w tym prawie 104 tys. kobiet i ponad 88 tys. mężczyzn. Mieszkańców, dla których Toruń jest miejscem pobytu stałego, jest dokładnie 184 091 osób (są to dane z 22 grudnia).

97 proc. spośród torunian (a więc niemal wszyscy) uznają, że żyjemy w mieście o niepowtarzalnym klimacie. W najnowszym badaniu krajowym pn. „Przystanek Miasto” Toruń został zaliczony do pierwszej, zwycięskiej piątki polskich miast najlepiej rozwijających się w ostatnich 10 latach i mających przed sobą najlepsze perspektywy. 95 proc. torunian uznało, że Toruń w ostatnich 5 latach zmienił się na lepsze. Większość torunian uznaje swoje miasto za bezpieczne, przyjazne i wygodne dla seniorów, zielone, zadbane i czyste, żywe, bogate, sportowe i kulturalne, dobrze skomunikowane, choć raczej tradycyjne niż nowoczesne. Przed dziesięciu laty (w 2007 r.) 67 proc. badanych uważało, że w Toruniu jest bezpiecznie, dziś twierdzi tak już 81 proc. Kolosalnie wzrosło także w tej dekadzie zadowolenie z bazy sportowo-rekreacyjnej w Toruniu i jego okolicach – z 39 proc. do 88 proc. Pozytywna ocena toruńskiej oferty kulturalnej, a więc kin, teatrów, wystaw, koncertów i festiwali, skoczyła z 76 proc. do 91 proc.

Tak więc w chwili, w której spoglądamy na 784 lata dziejów Torunia te społeczne postawy mogą w nas budzić uzasadnioną dumę. Dzielę się dziś nią z wszystkimi torunianami, z gośćmi naszej sesji oraz z Wysoką Radą, dziękując Paniom i Panom Radnym za całoroczną współpracę i wspólną opiekę nad miastem.

Rada Miasta Torunia przyjęła w 2017 roku 223 uchwały, a 147 z nich na podstawie tzw. projektów prezydenckich. Były w tym bardzo liczne pakiety uchwał zapewniających sprawne wdrożenie w Toruniu reformy oświatowej. Z pewnością także te działania zdecydowały o przyznaniu naszemu miastu certyfikatu „Samorządowy Lider Edukacji 2017” w konkursie ogólnopolskim jako jedynemu miastu prezydenckiemu w województwie kujawsko-pomorskim.

Samorząd Torunia potwierdza również najwyższą wagę prowadzonej w naszym mieście edukacji akademickiej. Cieszą sukcesy wszystkich toruńskich uczelni, w tym zwłaszcza Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, którego inicjatywie powołania Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej i kooperacji w tym zakresie z uczelniami bydgoskimi miasto zawsze będzie sprzyjać.

W sferze publicznego transportu zbiorowego za niezwykle ważne należy uznać podpisanie umowy o dofinansowanie projektu

BiT – City II. Jego wartość przekracza 400 mln zł, przy dofinansowaniu blisko 196 mln zł. W ostatnich dniach Komisja Europejska notyfikowała to wsparcie, a prace przygotowawcze całego projektu już ruszyły.

W zakresie utrzymania czystości zapewniliśmy odbiór odpadów w Toruniu w latach 2018-2019, podpisując w listopadzie stosowną umowę z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania. Od nowego roku odbiór odpadów w systemie workowym będzie się odbywał w Toruniu zgodnie z nowymi zasadami. Pojawia się również nowe oznaczenia pojemników.

Podpisaliśmy również umowę na dostawy energii elektrycznej w roku 2018 na potrzeby oświetlenia drogowego, oświetlenia zewnętrznego i iluminacji oraz potrzeby obiektów gminy i jednostek podległych. Gmina działała tu w imieniu własnym oraz miasta Chełmży oraz gmin: Chełmża, Łysomice, Łubianka, Obrowo, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka i Lubicz oraz w imieniu podmiotów podległych.

Jeśli chodzi o drogi w Toruniu, to na 2017 rok do budowy zapisano 28 zadań w ramach programu budowy dróg lokalnych oraz jedno rezerwowe, natomiast do projektowania przyjęto 29 zadań. W tym roku rozpoczęliśmy również trzyletni program poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych i przejazdach dla rowerzystów. W lipcu wprowadziliśmy nową organizację ruchu drogowego na terenie zespołu staromiejskiego (starówkę oznakowano jako strefę zamieszkania). Jak zawsze w centrum uwagi znalazły się inwestycje drogowe, w tym:

- Zakończona przebudowa ul. Polnej (na odcinku od Szosy Chełmińskiej do Fortu VII) i remont ul. Wiślanej z Krowim Mostkiem.
- Trwające rozległe przebudowy: Szosy Chełmińskiej (od Trasy Średnicowej Północnej do ul. Polnej), ul. Łódzkiej (od Lipnowskiej do Zdrojowej) i ul. Turystycznej (od Ligi Polskiej do granic miasta).
- Rozpoczęte przebudowy placu bpa Chrapka oraz dróg na osiedlu Jar.

W rocznym budżecie miejskim na inwestycje kubaturowe i zagospodarowanie przestrzeni miejskiej zarezerwowaliśmy

76,5 mln zł. Ponad 32 mln zł z tej kwoty przeznaczono na oświatę. Tu znajdują się m.in. rozbudowy i przebudowy przedszkoli miejskich (nr 17, nr 15, nr 8), przystosowanie budynku przy ul. Buszczyńskich na potrzeby nowego przedszkola (nr 11), rozpoczęcie budowy przedszkola na osiedlu JAR. Ale także: modernizacja basenu Zespołu Szkół Mechanicznych, Elektrycznych i Elektronicznych, modernizacja boisk szkolnych (SP 13, SP 17), adaptacja pomieszczeń dla Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i filii bibliotecznej Książnicy Miejskiej (III LO); adaptacja warsztatów szkolnych i dobudowa pawilonu w Zespole Szkół Samochodowych (na to zadanie miasto otrzymało dofinansowanie prawie 9 mln zł).

Ponad 13 mln przeznaczyliśmy na inwestycje w pomocy społecznej, m.in. na trwającą rozbudowę Domu Pomocy Społecznej przy Szosie Chełmińskiej z 54 nowymi miejscami, budowę środowiskowego domu samopomocy przy ul. Storczykowej dla 40 pensjonariuszy, przebudowę budynku przy ul. Konopnickiej 13 i ul. PCK 10 dla potrzeb MOPR oraz rodzinnego domu dziecka.

Ponad 16 mln zł zostało przeznaczonych na zagospodarowanie przestrzeni miejskiej – m. in. na budowę osiedlowych placów zabaw i małych boisk czy terenów rekreacyjnych.

Rozpoczęliśmy zadanie pn. Centra Innowacyjnej Edukacji (tzw. Minikoperniki). Jest ono związane z adaptacją budynków przy ul. Łokietka na potrzeby Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy i na ten cel uzyskaliśmy dofinansowanie ponad 5,5 mln zł z UE.

Także sukcesem zakończyliśmy starania o dofinansowanie adaptacji Koszar Bramy Chełmińskiej na Muzeum Twierdzy Toruń (wartość projektu: prawie 22 mln zł, dofinansowanie: ponad 14 mln zł).

W zakresie nadzoru właścicielskiego za ważne wydarzenia należy uznać połączenie spółek Targi Toruńskie i Urbitor, a na rynku ciepłowniczym przejęcie spółek grupy EDF w Polsce (w tym także EDF Toruń jako głównego dostawcy ciepła dla Torunia) przez spółkę PGE.

Jeśli chodzi o zabytki, to sprawą spektakularną było pozyskanie dofinansowania i podpisanie umowy na projekt „Toruńska starówka - ochrona i konserwacja dziedzictwa kulturowego UNESCO. Etap II”. Projekt obejmuje 8 partnerów i gminę, a dotyczy 13 obiektów zespołu staromiejskiego. Całość prac wyceniono na ponad 71,3 mln zł, a dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego to ponad 54 mln zł.

Trzeci rok realizowaliśmy „Program działań społeczno-gospodarczych dla zespołu staromiejskiego”. W tym roku zawierał on 57 zadań (od aktywizacji osób bezrobotnych po wspieranie przedsiębiorczości). Przyglądamy się również nowej organizacji ruchu drogowego na starówce i skutkom włączenia ulic: Różanej, Rynku Staromiejskiego, Szerokiej i Królowej Jadwigi do dróg wewnętrznych. Obowiązuje tu kodeks estetyczny, dzięki któremu osiągnęliśmy znaczącą poprawę estetyki staromiejskich ulic.

Rok 2017 będziemy wspominać również jako rok bezpieczny i spokojny. Wszystkie tegoroczne imprezy, które odbyły się w Toruniu, były bezpieczne i nie doszło podczas nich do zakłóceń porządku publicznego. W czasie ostatniej edycji festiwalu Bella Skyway, którą – jak się ocenia – obejrzało ponad 350 tys. widzów, nie odnotowano żadnego przestępstwa. Wykonano również wszystkie zaplanowane zadania inwestycyjne poprawiające bezpieczeństwo – włączono 18 nowych punktów monitoringu miasta (obecnie tworzy go system 299 kamer). Systemy łączności, zasilania i wymiany informacji w Toruńskim Centrum Zarządzania Kryzysowego działały bezawaryjnie.

Zgodnie z budżetowymi planami miasto udzieliło finansowego wsparcia (i to nie małego):

- Komendzie Miejskiej Policji (633 tys. zł);
- Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej (420 tys. zł);
- Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu w Toruniu (20 tys. zł).

Całoroczna służba Straży Miejskiej to m.in. podjęcie ponad 31 tys. interwencji. Służba toruńskich strażników jest równie cenna podczas rutynowych patroli, jak i zajęć z dziećmi czy seniorami, szkoleń z pierwszej pomocy, a także kursów samoobrony dla kobiet. Prawie 2,5 tys. dzieci z 25 toruńskich szkół mogło również docenić strażników za promocję bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów w ramach programu „Bezpieczne Dwa Kółka”. Strażników z ekopatrolu coraz częściej będziemy widzieć ponadto jako kontrolerów czystości powietrza dzięki zakupowi specjalistycznego samochodu wyposażonego m.in. w dron.

Służba strażników (oprócz działań policji) porządkuje również ruch drogowy w mieście. Jest to ważne choćby z tej racji, że u początku tego roku mieliśmy w Toruniu zarejestrowanych blisko 134 tys. pojazdów, w tym prawie 100 tys. samochodów osobowych. Natomiast 115 tys. torunian (a więc ponad połowa) jest właścicielami prawa jazdy.

W zakresie wsparcia konsumenckiego miasto udzieliło pomocy 3800 mieszkańcom Torunia. Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów udzieliło 2500 porad prawnych i przyjęło ponad 1300 wniosków o udzielenie pomocy prawnej.

Rok 2017 był również:

- czasem radości z przyjścia na świat w toruńskich rodzinach (do końca listopada) 1335 dzieci;
- czasem najlepszych życzeń dla 936 małżeńskich par młodych;
- wdzięczności wobec 72 par małżeńskich, którym miałem zaszczyt przekazać Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie;
- czci wobec 27 dostojnych torunian, którzy ukończyli w tym roku 100 lat i więcej;
- ale także czasem żalu i żałoby po stracie 1580 zmarłych mieszkańców.

W mijającym roku Toruń potwierdził swoją markę jako miasto sportu. Zadbalo o to 5,5 tys. toruńskich sportowców trenujących 54 dyscypliny sportowe w ponad 200 organizacjach i korzystających z 300 obiektów sportowych.

Ten potencjał zostanie zresztą wkrótce powiększony. Rozpoczęliśmy już budowę hali tenisowej przy Szosie Chełmińskiej, którą chcemy zakończyć we wrześniu 2018 r. (koszt tej inwestycji to 6,3 mln zł, przy dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki: 2,7 mln zł).

Toruńscy zawodnicy zdobyli w tym roku ponad 1000 medali mistrzostw świata, Europy, Polski oraz pucharów świata i Europy. Miasto natomiast wsparło ponad 80 organizacji sportowych, a roczne wydatki gminy na sport sięgnęły 46 mln zł.

Mijający rok potwierdził również rangę Torunia jako kulturalnej stolicy regionu. 1,5 mln widzów skorzystało z ponad 1500 wydarzeń artystycznych miejskich instytucji kultury: to m.in. 430 spektakli teatralnych, ponad 200 koncertów i 80 wystaw. Plus 1500 artystycznych warsztatów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Największym i najpopularniejszym markowym wydarzeniem niezmiennie pozostaje festiwal światła Bella Skyway

Toruń potwierdził również swoje znaczenie jako jedno z najpopularniejszych miast turystycznych w Polsce. Z prowadzonego od 12 lat monitoringu ruchu turystycznego wynika, że liczba turystów odwiedzających nasze miasto przekroczyła już 2 mln osób rocznie (notowany jest 6-procentowy wzrost w skali rok/roku).

Wielu z nich wzięło udział w całorocznych obchodach Roku Rzeki Wisły. Mamy za sobą 70 wiślanych wydarzeń, w tym: sierpniowy Festiwal Wisły czy ogólnopolski konkurs plastyczny na projekt znaczka pocztowego (a właśnie dziś w Dworze Artusa otwarto wystawę prac laureatów tego konkursu).

Do tego wiślanego wizerunku doskonale pasują środowiskowe i zielone atuty Torunia. W tym roku nasadziliśmy w mieście 3780 dorodnych drzew, głównie w pasach drogowych. Rewitalizacji został poddany Park Miejski na Bydgoskim Przedmieściu oraz zieleniec przy ul. Piastowskiej. Kontynuowaliśmy także tworzenie zielonych ekranów wzdłuż Trasy Średnicowej oraz przy ul. Rydygiera.

Wpływ na estetykę miasta, ale i jego kondycję środowiskową będą miały również projekty rewitalizacyjne: choćby rewitalizacja Parku Tysiąclecia (koszt 11,6 mln zł), przebudowa „Ogrodu muzyków” przy ul. Chopina (2 mln zł), zagospodarowanie zieleni w Parku Głazja (6,5 mln zł) czy zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne terenów na osiedlu JAR (6,4 mln zł).

Zakończyliśmy inwentaryzację indywidualnych źródeł niskiej emisji. Wiemy, że w mieście znajduje się ponad 12 tys. źródeł ogrzewania na paliwo stałe, w tym 5600 pieców kaflowych oraz 4100 kotłów opalanych węglem. W ramach programu KAWKA (to 4,1 mln zł) w 2017 r. zlikwidowano 517 pieców oraz 177 kotłów węglowych.

Toruń pomnożył walory miasta przychylnego seniorom i dużym rodzinom. Utrzymaliśmy program „Rodzina razem. Toruń dla pokoleń” (to np. festyn Senioriada, kluby seniora

w różnych rejonach Torunia, Kawiarenka Seniorów przy ul. Kopernika czy Toruńska Karta Seniora – tych od stycznia wydaliśmy już prawie 7 tysięcy, zachęcając toruńskich seniorów do korzystania z ulg i zniżek ponad 100 partnerów tego projektu).

Pamiętaliśmy również o najmłodszych: liczba miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat wzrosła w tym roku o 179 i wynosi obecnie 1064 (w tym w żłobkach miejskich 282 miejsca). Przygotowujemy rozbudowę tych placówek o kolejnych 75 miejsc oraz budowę nowego żłobka w lewobrzeżnej części miasta dla 154 dzieci.

Wspieraliśmy także szczególne potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców. W tym roku została otwarta i przekazana Fundacji Arkadia nowa placówka przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie ze Środowiskowym Domem Samopomocy dla osób głęboko upośledzonych umysłowo oraz z warsztatami terapii zajęciowej (koszt tej inicjatywy: 3,1 mln zł).

Jak co roku miasto pomagało również w modernizacji i zakupach wyposażenia dla: Specjalistycznego Szpitala Miejskiego, Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego i Miejskiej Przychodni Specjalistycznej (z łączną kwotą ponad 2,7 mln zł).

Ważną sferą działalności samorządu była również obsługa świadczeń rodzinnych, wychowawczych, z funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, a także Kart Dużych Rodzin. Od stycznia 2017 r. zajmuje się tymi sprawami Toruńskie Centrum Świadczeń Rodzinie. Jego 57 pracowników przyjęło prawie 33 tys. wniosków i wypłaciło łącznie 135 mln zł świadczeń dla 22 tys. rodzin. Wszystkie kompletne wnioski na nowy okres zasiłkowy zostały rozpatrzone i zrealizowane w terminie.

Podsumowując wątek dotyczący projektów unijnych, to w 2017 r. gmina i jej jednostki podpisały 41 umów o dofinansowanie europejskie. Łączna wartość ujętych w nich projektów wynosi 680 mln zł; w tym dofinansowanie: 412 mln zł. W sumie w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 podpisaliśmy już (do końca listopada br.) 62 umowy o dofinansowanie projektów, których wartość wynosi 838 mln zł, a dofinansowanie 499 mln zł.

Pracowaliśmy również nad Programem Rewitalizacji Torunia do roku 2023. Nabór propozycji do tego programu pozwolił zebrać 174 projekty. Najlepiej ocenione zadania podejmujemy na obszarze rewitalizacji, czyli na Bydgoskim Przedmieściu, Podgórzu i na Starym Mieście.

Miasto niezmiennie realizowało wieloletni program sprzyjający zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych torunian. Przy ul. Drzymały powstało 20 mieszkań przy dofinansowaniu z Funduszu Dopłat w wysokości 30 proc. kosztów. Poziom tego wsparcia jest wyższy (bo sięga 40 proc.), gdy miasto buduje mieszkania razem z Toruńskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego. W ten sposób powstały 72 mieszkania przy ul. Poznańskiej. Oprócz tego TTBS wybudowało przy ul. Watzenrodego 62 mieszkania. Miasto przystąpiło ponadto do rządowego programu „Mieszkanie plus”, przeznaczając na jego realizację dwie nieruchomości: przy ul. Okólnej 12 i ul. Inowrocławskiej 3. Można na nich wybudować 324 mieszkania.

Dynamiki rynku budowlanego w Toruniu dowodzi ponadto notowany wzrost liczby wpływających do miasta wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego (wzrost o 7%). Na intensyfikację procesów inwestycyjnych wskazuje również narastająca liczba udzielonych pozwoleń na budowę. Do połowy grudnia wydano ich w Toruniu 826.

Jeśli chodzi o ład przestrzenny, to Miejska Pracownia Urbanistyczna zakończyła prace nad „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia”. W tym roku Pracownia sporządziła 9 planów miejscowych. Obecnie na terenie Torunia obowiązuje 195 planów miejscowych, obejmujących 51 proc. powierzchni miasta. W trakcie sporządzania jest dalszych 27 planów. Wśród nich znajduje się plan dla Starego Miasta wraz

z otoczeniem, nad którym prace zostały zintensyfikowane w październiku, po uzyskaniu niezbędnego studium historyczno-konserwatorskiego.

Samorząd utrzymywał na wysokim poziomie aktywność konsultacyjną. W tym roku realizujemy 21 konsultacji społecznych. Ponadto już po raz piąty torunianie wybrali projekty do realizacji w budżecie partycypacyjnym. W tym roku realizujemy 48 projektów, w kolejnym będzie ich aż 56. Samorząd utrzymywał również dynamiczną współpracę z organizacjami pozarządowymi, przekazując na wsparcie ich działań w tym roku ponad 22 mln zł. Spośród 1260 organizacji zarejestrowanych w Toruniu z tych pieniędzy korzysta ponad 300. Wprowadziliśmy nowoczesne rozwiązanie informatyczne, czyli generator ofert składanych w konkursach dla organizacji pozarządowych. Jesteśmy także na ostatniej prostej do uruchomienia Centrum Aktywności Lokalnej „Drugie Piętro” w kamienicy przy ul. Konopnickiej 13.

W połowie roku nowoczesny wygląd zyskała miejska strona internetowa torun.pl. Wdrożyliśmy także system obsługi informacyjnej imprez i wydarzeń weekendowych.

Drodzy Państwo!

Żegnamy rok dobry, ufając, że bliska już noc sylwestrowa przyniesie do każdego toruńskiego domu czas szczęścia i dobrobytu. Państwu oraz wszystkim torunianom życzę spełnienia noworocznych marzeń i potwierdzenia tego, że Toruń to najwspanialsze miejsce na ziemi.

Szanowni Państwo!

4 grudnia 2017 roku minęło dokładnie 20 lat od wpisania zespołu staromiejskiego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. We wrześniu w siedzibie Sejmu RP nastąpiło otwarcie tematycznej wystawy fotograficznej. Później na toruńskim rynku podziwialiśmy plenerowy spektakl „Plac Aniołów” oraz skorzystaliśmy z propozycji Nocy Kultury i okolicznościowego koncertu orkiestry „Amadeus”.

Z pamięcią o tej rocznicy honorujemy również osoby szczególnie zasłużone dla ochrony toruńskich zabytków i promocji miasta jako zespołu zabytkowego. Oficjalnym aktem uznania w tym zakresie jest nadanie Statuetek Herbu Torunia. Jest mi miło poinformować Państwa, że dziś otrzymają je:

1. pan dr JERZY WIECZOREK – prezydent Torunia w latach 1990-1996, a obecnie Honorowy Obywatel Torunia. Uznając znaczenie służb konserwatorskich, zawarł z wojewodą pierwsze porozumienie w sprawie powierzenia kompetencji miejskiemu konserwatorowi zabytków. Wspierał starania, które w 1997 r. doprowadziły do wpisania zespołu staromiejskiego Torunia na Listę UNESCO. Uznał także za priorytet przywracanie na starówce historycznych nawierzchni.
2. ksiądz prałat STANISŁAW KARDASZ – pierwszy diecezjalny konserwator zabytków w diecezji toruńskiej i profesjonalny organizator ochrony zabytkowych kościołów. Ceniony wykładowca akademicki, a także wydawca serii specjalistycznych opracowań zabytkowych kościołów i organizator wspólnej komisji konserwatorskiej służb diecezjalnych, rządowych i samorządowych.
3. pani prof. dr hab. JADWIGA ŁUKASZEWICZ – od trzech tygodni prezes Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS. Wieloletnia kierowniczka Zakładu Konserwacji Elementów i Detali Architektonicznych na Wydziale Sztuk Pięknych UMK. Prowadziła badania i opracowała programy prac konserwatorskich dla ok. 1000 zabytków, m. in. w toruńskim ratuszu, katedrze Świętych Janów i w ruinach zamku krzyżackiego. W zakresie konserwacji zabytków jest uznanym krajowym i międzynarodowym autorytetem.

Panu Prezydentowi, Księdzu Prałatowi i Pani Profesor gratuluję zasług dla toruńskiego dziedzictwa kulturowego i zapraszam na scenę w celu przekazania prestiżowych wyróżnienie.

p. M. Czyżniewski – Szanowni Państwo co roku podczas uroczystej sesji Rady Miasta Torunia przyznawany jest tytuł „Ambasadora Toruńskiej Turystyki”. O zabranie głosu proszę Prezesa Zarządu Lokalnej Organizacji Turystycznej w Toruniu pana Leszka Szyczewskiego.

p. L. Szyczewskiego – Szanowni Państwo!

Tytuł Ambasadora Toruńskiej Turystyki przyznawany jest za szczególne zasługi na polu promocji turystycznej Torunia w kraju lub za granicą.

Za działalność promującą turystykę i Toruń w roku 2017 Lokalna Organizacja Turystyczna postanowiła przyznać zaszczytny tytuł „Ambasadora Toruńskiej Turystyki” Państwu Elżbiecie i Andrzejowi Olszewskim, właścicielom Żywego Muzeum Piernika.

„Żywe Muzeum Piernika” otrzymało w tym roku Złoty Certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej – najbardziej pożądaną i prestiżową nagrodę branży turystycznej. Powstałe w 2006 r. muzeum, mieszczące się przy ul. Rabiańskiej, pozwala poznać historię piernika, miasta, średniowieczną kulturę i język. Jego oferta kierowana jest zarówno do dzieci jak i osób w wieku dojrzałym. W ostatnich latach muzeum odwiedza ponad 100.000 turystów. Państwo Olszewscy niezwykłą wagę przykładają do poziomu obsługi i wyszkolenia pracowników. Zatrudniają osoby pełne pasji i zaangażowania: historyków, muzealników, polonistów i cukierników. Przedstawiciele muzeum przygotowują pokazy w wielu miastach w Polsce i na świecie. Tylko w tym roku odbyły się one m.in. w Krakowie, Katowicach, Gdańsku, Szczecinie, Tokio i Madrycie. Przy prowadzeniu firmy Państwo Olszewscy czerpią wzorce z podobnych obiektów na całym świecie. Poza „Żywym Muzeum Piernika” stworzyli oni również świetnie prosperujący „Dom Legend Toruńskich” oraz umożliwili zwiedzanie „Bunkru-Wisła”. Zaprosił panią Elżbietę i pana Andrzeja Olszewskich.

p. M. Czyżniewski – podziękował uhonorowanym, podziękował prezydentowi.

p. M. Czyżniewski – poprosił o zabranie głosu Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotra Całbeckiego.

p. P. Całbecki – pogratulował prof. S. Dembińskiemu przyznania medalu. Przyznał, że dla niego i jego pokolenia działalność i postawa profesora były wzorem do naśladowania. Podziękował PMT i całemu samorządowi Torunia za współpracę w mijającym 2017 r. Przypomniał o prowadzonych inwestycjach w bieżącym roku m. in. rozbudownie szpitala wojewódzkiego w Toruniu.

p. M. Czyżniewski – podziękował marszałkowi, o zabranie głosu poprosił Wicewojewodę Kujawsko-Pomorskiego Józefa Ramlaua.

p. J. Ramlau – pogratulował prof. S. Dembińskiemu przyznania medalu. Podziękował prezydentowi za współpracę, szczególnie wsparcie policji i straży pożarnej w mijającym roku.

p. M. Czyżniewski – podziękował wojewodzie, o zabranie głosu poprosił Magnificencję Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika profesora Andrzeja Tretyna.

prof. A. Tretyn – pogratulował prof. S. Dembińskiemu przyznania medalu. Wskazał, że postawa profesora w czasie stanu wojennego pozwoliła na ocalenie honoru uczelni. Podziękował prezydentowi za współpracę i pogratulował tak wieloaspektowego przedstawienia dokonań w mieście.

p. M. Czyżniewski – podziękował rektorowi. Poinformował, że ci z Państwa, którzy chcą złożyć gratulacje profesorowi i pozostałym wyróżnionym osobom, będą mieli taką możliwość w Sali Małej.

Szanowni Państwo,
Oficjalna część uroczystości dobiega końca. Zamykam uroczystą sesję Rady Miasta Torunia
Proszę Państwa o powstanie – *komenda*: „Poczet - proszę o wyprowadzenie Chorągwi Miasta.”

Szanowni Państwo, mam niezwykłą przyjemność zaprosić Państwa na część artystyczną
dzisiejszej uroczystości. Przed Państwem ponownie wystąpi pani Sara Pach.

Po koncercie.

p. M. Czyżniewski – podziękował za wzruszające wykonanie piosenek Anny Jantar. Zaprosił
do Sali Małej na Toast Noworoczny Prezydenta Miasta Michała Zaleskiego.

Protokół sporządził
/-/ Piotr Pyrek

Przewodniczący
Rady Miasta Torunia
/-/ Marcin Czyżniewski